

Näyte
laboratorion
ulkopuolella

Käsittely ja säilytys

Tarkastetaan laboratorion tutkimusohjekirjasta:

- Analysointiin lähettämisaika (näytteen laadun säilyminen!)
- Säilytyslämpötila (voi vaikuttaa näytteen laatuun, samana päivänä hl, eritenäytteet viileä, etc.)
- Valolta suojaus tarvittaessa (esim. bilirubiini hajoaa valossa)
- Muut käsittely ohjeet (esim. plasman ja seerumin erottelu)

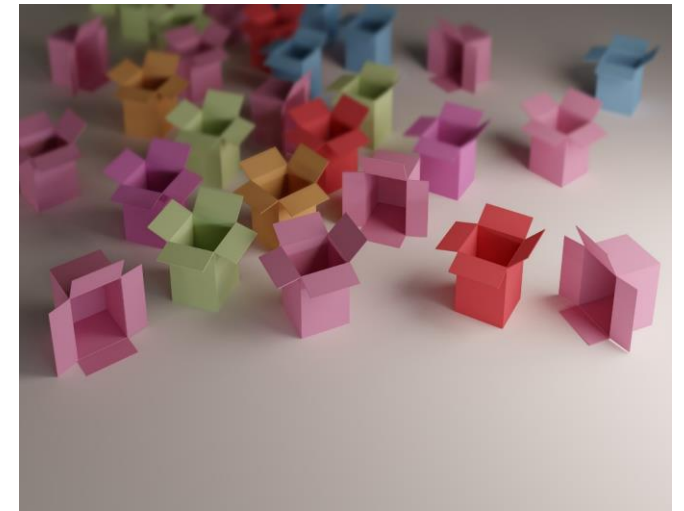
Aseptiikka ja haihtuminen:

Suljettu astia ja muu suojaus tarvittaessa (kontaminaatio)

Kuljetuslaukku / pakkaaminen

Kuuma / pakkanen

Postin mukana (pakkaus)

Kuljetus

Kuljetuslaukku:

- Näytteiden kuljetukseen tarkoitettu, eristävä, tiivis ja suljettava
- Usein saa lainaan kumppanuuslaboratoriosta
- Pidetään siistinä!
- Tarvittaessa käytetään lämpötilan seurantalaitteistoa
- Kuljeta ja käsittele varoen ja heiluttelematta

Pakkaaminen

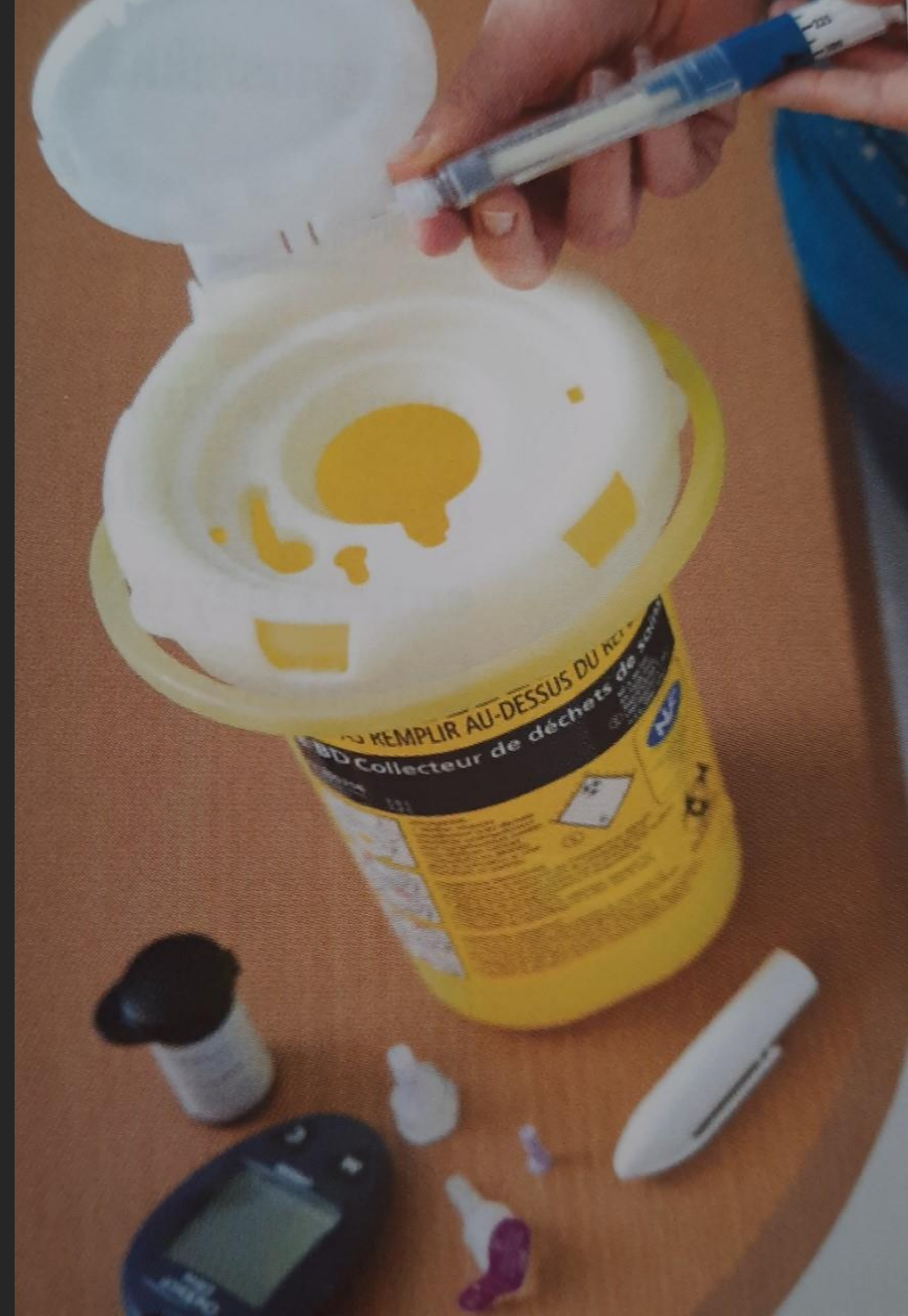
- Verinäyteputket pystyasennossa
- Putkitelineet ym.
- Kuumalla ilmalla kylmäpakkaukset laukkuun säilyvyyden parantamiseksi (näytteet ei kosketuksissa niihin!)
- Pakkasella varmistetaan ettei sisältö pääse jäätymään (tarv. lämpöpakkaus, ei saa olla kosketuksissa näytteeseen!)
- Postin mukana lähetettäviin kanallisten ja kansainvälisten säädösten mukainen oma pakkaus
-> kelta-mustaraitainen, biologinen aine, ihmisperäinen näyte -merkinnät

Jätehuolto

- Viiltävä- ja pistäväjäte sen keräämistä varten valmistettuun astiaan! (löytyy myös ns. matkakokoinen)
- Biologinen jäte esim. veriputket (astia pun. säkkiin tai tarramerkintä erityisjäte)
- Energiajäte esim. muovipakkaukset, hanskat
- Sekajäte esim. veriset ihonpuhd.laput, virtsanäyteastiat
- Tartuntavaarallinen jäte esim. viljelymaljat kerätään tunnistetarralla merkittyyn astiaan ja hävitetään erityisluvan saaneessa käsittelylaitoksessa
- Tietosuojajäte omaan keräysastiaan tai silppuriin
- Muu paperijäte

Kuva: Karhumäki ym. 2016

Vaarillisten aineiden varoitusmerkit

Kuva: Karhumäki ym. 2016

Lähteet:

Karhumäki, E. Jonsson, A. & Saros, M. 2016. Mikrobit hoitotyön haasteena. Edita, Helsinki.

Matikainen, A-M. Miettinen, M. & Wasström, K. 2016. Näytteenottajan käsikirja. Edita, Helsinki.

